

PRAŽSKÝ

08*2016

přehled

KULTURNÍCH POŘADŮ

64. ročník

soutěž o vstupenky do Kina 35; slevové kupony

DVOŘÁKOVA PRAHA
INTERNATIONAL MUSIC FESTIVAL

5-24/9/2016

SVĚTOVÉ ORCHESTRY / HILARY HAHN

STAATSKAPPELLE DRESDEN / NIKOLAJ

ZNAIDER / LONDON SYMPHONY ORCHESTRA

CHRISTIAN THIELEMANN / ANTONIO PAPPANO

GIANANDREA NOSEDA / GIDON KREMER

ORCHESTRA DELL'ACCADEMIA NAZIONALE DI

SANTA CECILIA / JIŘÍ BÁRTA / GIL SHAHAM

KREMERATA BALTICA / DVOŘÁK COLLECTION III

ČESKÁ FILHARMONIE / JIŘÍ BĚLOHLÁVEK / JAKUB

HRŮŠA / KOMORNÍ ŘADA / DANIEL HOPE / WU HAN

DAVID FINCKEL / ZÜRICH CHAMBER ORCHESTRA

IVO KAHÁNEK / PAVEL ČERNOCH / JAN MRÁČEK

SPIRITUÁLNÍ KONCERT / TALLIS SCHOLARS / PETER

PHILIPS / MARTINŮ VOICES / LUKÁŠ VASILEK

KVARTETO MARTINŮ / MARIE FAJTOVÁ / DEN D

LOUIS SCHWIZGEBEL / BENJAMIN BEILMAN

RECITÁL / BORIS BEREZOVSKY / DVOŘÁK

MATINÉ / JOS VAN IMMERSEEL / ANIMA

ETERNA / RODINNÝ DEN / IGUDESMAN & JOO

generální partner

za podpory

MINISTERSTVO
KULTURY

Kompletní program a vstupenky na
WWW.DVORAKOVAPRAHA.CZ

30 Kč

www.kampocesku.cz

kalendář KAM po Česku 2016

Babička s dětmi

Nejznámější sousoucí s námi je dílem akademického sochaře Otto Gutfreunda, autorem architektonického řešení je akademický architekt Pavel Janák. Znárodnuje Babičku s dětmi, Barunkou, Adélkou, Jenkem a Vilémem, hledající na nebi své hvězdy. Nechybí také psi Sultán a Týr. Položení základního

kamene proběhlo za účasti Aloise Jiráska 25. července 1920 a jeho odhalení, které se stalo národní slavností, 9. července 1922. Málo se ale ví, že několik dní předtím, při převozu sousoucí z Prahy, vagon u Libně vykojil, skupina postav vpadla, socha Barunky byla vážně poškozena a narychlo musela být zhotovena nová.

Poškozená socha stála v zahradě Sochorovy továrny ve Dvřech Králové, kde byla nacisty za okupace takřka zničena, a koncem války zmizela úplně. Pouze hlavu si odvezl domů zaměstnanec továrny Josef Hájek ze Zlíně, který ji později daroval příteli a malíři Bedřichu Linhartovi z Hořčicek. Po jeho smrti Muzeum Boženy Němcové (1972) hlavu Barunky od vdovy Linhartové odkoupilo.

Leden

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Únor

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Březen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Duben

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Květen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Červen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Červenec

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Srpen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Září

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Říjen

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Listopad

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Prosince

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ned
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Den, kdy vychází... KAM po Česku KAM na výlet Prážský přehléd kulturních pořadů Travel EYE OPEN Czechia státní svátky

KAM po Česku TRAVEL EYE

Tady se jednou něco stane! Už se stalo, pane purkrabí...

Naturistická epická růž.
Festivní romantický most.
Chaloupková hradbami.

KAM po Česku TRAVEL EYE

Když medvědi spí...

PRÁŽSKÝ přehléd OPEN CZECHIA

BERG #15

www.prazskyprehled.cz

EYE TRAVEL EYE

Tschechische Saison Czech season

OPEN Czechia TRAVEL EYE

Z vlasek rozpozná se sezón turistický

S jorou se epická turistická sezóna.

IMAGE

BLACK LIGHT THEATRE

Na nové
adrese
Národní 25
Praha 1

TANEC
PANTOMIMA
ČERNÉ &
DIVADLO

program

Nový divadelní sál pro Vaše nové zážitky.

www.imagetheatre.cz
image@imagetheatre.cz +420 / 222 314 448, 732 156 343

Milí čtenáři,

dovolené a prázdniny běží na plné obrátky a já jen doufám, že si je náležitě užíváte. Kdyby se vám u vody zastesklo po troše kulturního využití, stále je z čeho vybírat a nemusí jít zrovna o náročné kusy.

Pokud vám chybí v životě slovenština, máte možnost doplnit deficit a na konci srpna navštívit Léto slovenských hvězd, které pořádá divadlo Studio DVA. Jména jako Milan Kňažko, Milan Lasica, Zuzana Mauréry jsou jistotou zárukou kvalitního zážitku. Mezinárodní varhanní festival, který pořádá naše přední varhanistka Irena Chříbková, začíná už 4. srpna a účast vynikajících varhaníků spolu s objevnou dramaturgií určitě přinese velmi povznášející pocity.

Jestli jste spíše sportovně založení, tak nebude od věci zhlédnout zajímavou výstavu Sportu zdar! v Centru současného umění DOX, jejíž instalace souvisí s pořádáním Letních olympijských her v Riu de Janeiru. Čas máte až do 10. října.

Přejí příjemný letní čas a krásné chvíle s kulturou.

Alice Braborcová, odpovědná redaktorka

Pražský přehled kulturních pořadů

měsíčník, ročník LXIV, registrováno: MK ČR E 10266; ISSN 0862-9293

vydává: Yvdatelství KAM po Česku s.r.o.

adresa: Kubelíkova 30, 130 00 Praha 3

tel.: +420 222 944 816–7, **mobil:** +420 602 244 576

e-mail: redakce@kamocesku.cz

www.kamocesku.cz

šéfredaktor: Luděk Sládek

odpovědná redaktorka:

Alice Braborcová (braborcova@kamocesku.cz)

redakce: Jana Stránská (stranska@kamocesku.cz)

Martina Jurová (martina@kamocesku.cz)

Michaela Pfeifferová (pfeifferova@kamocesku.cz)

Marcela Kohoutová (kohoutova@kamocesku.cz)

Marie Kulinkovská (kulinkovska@kamocesku.cz)

grafický design: Luděk Dolejší

infolinka PIS – PCT: +420 221 714 714 (po–čt 8–17 h, pá 8–16 h)

rozšiřuje: PNS a. s.

předplatné: zajišťuje firma SEND Předplatné

cena: 30 Kč, pro předplatitele 26 Kč, **tisk:** AKONTEXT s. r. o.

Přijetím díla k uveřejnění nabývá vydavatel práva k jeho šíření v tištěné i elektronické podobě, včetně zveřejnění na webových stránkách. Redakci nevyžádané nabídnuté příspěvky se nevracejí. Za obsah zveřejněných příspěvků a PR článků odpovídá jejich zadavatel, stejně jako za změnu programu odpovídá jeho pořadatel. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk a jakékoliv šíření jsou povoleny pouze se souhlasem vydavatele.

■ ROZHOVOR	8
■ KNIŽNÍ TIPY	9
■ MĚSTSKÉ ČÁSTI	11
■ PŘEDPRODEJE VSTUPENEK	13
■ DIVADLA	15
Divadelní premiéry	15
Divadelní festivaly	15
Státní divadla	18
Divadla A–Z	19
Černá divadla	23
■ FILM	27
Vybíráme z premiér	27
Filmové festivaly	29
Letní kina	29
Program kin A–Z	31
■ KONCERTY	35
Hudební festivaly a cykly	35
Chrámy, kostely	37
■ KLUBY	43
■ KULTURNÍ DOMY	47
■ ZAHRANIČNÍ KULTURNÍ CENTRA	49
■ GALERIE, VÝSTAVY	53
Virtuální prohlídka kanceláře Václava Havla	53
Národní galerie v Praze	53
Galerie hlavního města Prahy	54
Galerie A–Z	56
Mimopražská galerie	65
■ PRAŽSKÝ HRAD	69
■ PAMÁTKY	73
Významné památky	73
Církevní památky	77
Technické památky	79
■ MUZEA	81
Národní muzeum	81
Národní technické muzeum	84
Muzeum hl. m. Prahy	86
Muzea A–Z	89
Mimopražská muzea	101
■ VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	107
■ SOUTĚŽE	110
■ SLEVOVÉ KUPONY	113

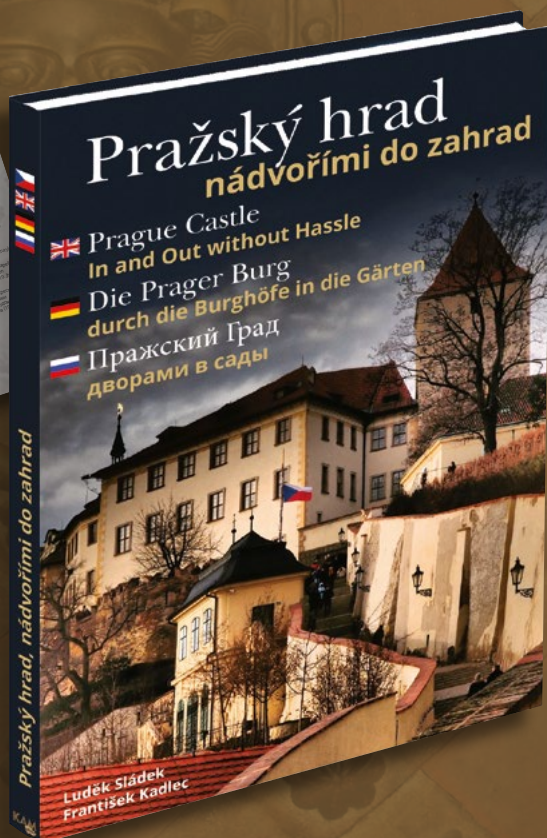
Pražský hrad nádvořími do zahrad

Novou publikací redakce KAM po Česku je obrazový průvodce Pražský hrad, nádvořími do zahrad. Určen je široké návštěvnické veřejnosti, která se rozhodla či rozhodne navštívit tento nejvýznamnější český hrad na pražském vrchu Opyš. Věříme, že se stane památkou na nevšední zážitek z návštěvy místa, které bylo od 9. století sídlem českých knížat, králů, císařů Svaté říše římské, prezidentů republiky a současným symbolem Prahy i české státnosti. Svou rozlohou je jedním z největších hradních komplexů světa a podle Guinnessovy knihy rekordů dokonce největším starobyklým hradem na světě vůbec. Díky oblíbené lidské činnosti, fotografování, můžeme uchovávat obraz světa na fotografiích (fós – světlo a grafis – štětec) tak, jak jsme jej v daném okamžiku viděli a zachytili. Přijměte tedy naše pozvání na prohlídku Pražského hradu, nádvořími do zahrad, zachycenou na fotografiích naší redakce.

1 + 1 zdarma

- 4 jazykové mutace, 200 stran
- k dostání na pultech vybraných knihkupců a na adrese redakce
- prodejní cena 250 Kč

• KAM NA VÝLET S PhDr. ANNOU MATOUŠKOVOU

PhDr. Anna Matoušková se narodila 30. dubna 1954 v Plané u Mariánských Lázní. Po studiu historie na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy hned nastoupila jako historička do Muzea Českého krasu v Berouně. Dále působila jako místostarostka Berouna, vedoucí odboru kultury a památkové péče Středočeského kraje a jako ředitelka odboru památkové péče na Ministerstvu kultury. V současné době pracuje jako náměstkyně ministra kultury pro oblast kulturního dědictví.

KAM byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Nejraději bych čtenářům nabídla generální pozvánku na všechny naše veřejně přístupné památky a do všech našich muzeí, galerií, památníků a skanzenů.

Dávají nám příležitost k poznání kulturního dědictví země. Aby mě pozvání nebylo jen výzvou k celoživotní volnočasové aktivitě, ale mělo i konkrétní dimenzi, budu specifikovat své pozvání do těch památek a muzeí, které letos připravily svým návštěvníkům speciální akce k připomínce 700. výročí narození Karla IV. Já

sama se moc těším na hrad Karlštejn na expozici Karlštejnský poklad – kultura císařského dvora Karla IV.

Mám velmi silný vztah ke svému rodnému kraji. Čtenáře proto také pozvu do širšího okolí své Plané, konkrétně na tři památky, které zásadním způsobem ovlivnily můj vztah k historii i mé profesionální zaměření. Zříceniny hradů Svamberk (Krasikov) a Gutštejn uchvátí nejen svou bohatou a dramatickou minulostí,

ale také úžasným krajinným kontextem. Státní zámek Kynžvart znám dodnes „nazpaměť“, a to díky svému prázdninovému průvodcování v době studií. Ten ostrůvek velkých evropských dějin, diplomacie a kultury v nádherném podhůří Slavkovského lesa, notabene spojený s „krásným Klementem“, mne nepřestane fascinovat a věřím, že stejně tak všechny ty, kteří ho navštíví a nahlednou do bohatství příběhů, které v sobě nesou interiérové instalace i exponáty zámekského muzea.

Děkuji za zajímavou pozvánku na výlet pro naše čtenáře. Za redakci KAM po Česku Vám přeji pohodové a ničím nerušené léto.

Marie Kulinkovská

• BLANÍKU, TAK JAK JE TO?

Kdo by neznal báje o předěnou horu uprostřed Blanické pahorkatiny. První větší pozornosti se Blaník dostalo v 15. století, kdy si horu zvolili husité za významné náboženské a zvláště kultovní místo. Opravdovou slávu mu ale přinesl až Alois Jirásek, který do ní hory situoval pověst o spících vojsku.

Podle pověsti má zdejší armáda přispěchat českému lidu na pomoc, až bude ohrožen nepřáteli nejvíce. Zajímavé na celém příběhu ale je, že se v minulosti našla také celá řada očitých svědků, kterým se tu na mou duši, zjevovali obrnění muži. Inu, to se dá i vysvětlit, zvláště pokud se onen očitý svědek nad ránem vracel třeba z nedaleké hospůdky. Ale jak si vysvětlit svědectví,

která se zmiňují o blanickém časoprostorovém tunelu do jiných světů. Ne, že bychom nebyli odborníky na tunely, ty nám jdou zvlášť dobře, ale nikdy se zatím nejednalo o tunel do paralelního světa. Dobrou zprávou je, že o prázdninách budete mít dost času se sem vydat a přijít celé záhadě na kloub. Po zdejší naučné stezce dojdete k rozhledně, která vám po jejím zdolání, dopřeje potřebný nadhled.

Josef Grof

• ÚDOLÍ DOUBRAVY

Přírodní rezervace Údolí Doubravy leží v chráněné krajinné oblasti Železná hora, severovýchodně od Chotěboře. Úzký, strmý kaňon řeky Doubravy je zmenšeným obrazem obřích kaňonů nacházejících se po celém světě. Údolí je však o to víc krásné, romantické a tak trochu tajemné.

V roce 1993 zde byla otevřena naučná stezka, která je dlouhá 4,5 km a je turisticky středně náročná. Naučná stezka sleduje tok Doubravy, která mezi Horním mlýnem u Chotěboře a Bílkem vytváří malebná

i divoká zákoutí s četnými peřejemi. Na 11 zastaveních seznámíte s romantickými místy, naleziště chráněných rostlin a živočichů. Nejzajímavější a také nejdívočejší částí údolí je bezesporu skalnatý kaňon Koryto a mohutné peřeje Velký vodopád. Zdejší skalní útvary jsou také oblíbeným cílem horolezců.

-mak-

4 • kam na výlet, blaník, údolí doubravy

• NAUČNÁ STEZKA BARRANDOVSKÉ SKÁLY – CHUCHELSKÝ HÁJ

Procházku geologickou minulostí Země období prvoroh, kdy se na území Prahy rozlévalo moře, můžete absolvovat po naučné stezce mezi Barrandovskými skalami a Chuchlí.

Čtrnáct zastávek vás provede skalními útvary, jejichž stáří se pohybuje mezi 390–430 miliony let a které vznikaly i díky činnosti podmořských sopek. Uložené horniny zkoumal francouzský paleontolog Joachim Barrande v 19. století. Původní květena či zvířena tu již téměř nenajdete, ale na paleontologických lokalitách můžete najít při troše štěstí i nějakou tu zkamenělinu, třeba do sbírk. Pro botanické i zoologické nadšence doporučuji zdejší vápnomilná společenstva s mnoha

Barrandovské skály s pamětní deskou

druhy živočichů i rostlin. Krajina byla v posledních stoletích výrazně změněna těžbou surovin, výstavbou železnice a silnice a výsadbou nepůvodních rostlin. Přesto má pro nás stále přínos

jako cenná geologická a paleontologická lokalita. Stezka vede přes chráněných území – národní přírodní památku Barrandovské skály, přírodní rezervaci Chuchelský háj a přírodní rezervaci Homolka, kolem cenných historických a architektonicky zajímavých staveb (hostinec a zahradní restaurace, bývalé lázně, vila Maria, kostel Narození Panny Marie) a několik lomů. Přejí příjemnou a poučnou procházku a šetrný přístup k přírodě by měl být již samozřejmostí.

Alice Braborcová

• PO ČERTECH ZVLÁŠTNÍ SLOUP

Od roku 1888 stojí na Vyšehradě v Karlových sadech podivné uskupení tří kamenů, kterému se říká Čertův sloup. Jeho jednotlivé kusy mají délku od 160 do 240 cm a jejich původ, natož význam, není dodnes objasněn.

Pověst praví, že sloup na Vyšehrad dopravil čert, který se vsadil se zdejším knězem, že dopraví na Vyšehrad sloup z chrámu svatého Petra v Římě dříve, než kněz doslouží mši. Kněz s pomocí svatého Petra sázku vyhrál a navztekaný čert sloup nad vyšehradským chrámem upustil. Sloupem poškozený strop chrámu se pak po dlouhá léta nedařilo zaklenout. Existují ale také vědeckější teorie. Například ta, která tvrdí, že se jedná o dávný časoměřič, případně o jakýsi milník. Další pak nabízí vysvětlení v podobě středověkého pranýře nebo sloupu, který byl součástí románské baziliky sv. Petra z 11. nebo 12. století. Přesto tři kameny opřené o sebe řadu let vzbuzují dohady vědců i kolemjdoucích. Tajemné poslání objektu umocňuje fakt, že sloup skrývá nápis, který dodnes nikdo nerozluštil. Přestože lidu prostému bylo odedávna nejbližším vysvětlením přičinění čertovské, vědci zjistili, že neobvyklý materiál, z něhož pochází všechny tři kameny, je granodiorit, velmi tvrdý nerost, který se ve středověku k žádným stavbám nepoužíval, ani v Římě.

Čertův sloup v Karlových sadech na Vyšehradě

Pokud však budeme chtít dát za pravdu odborníkům, potom nejpravděpodobnějším vysvětlením čertových kamenů je, že pocházejí z jakési nám dosud neznámé, zaniklé románské stavby, která dosud nebyla objevena a možná ani nikdy nebude. Dost možná může také jít o rozlomený kamenný válec, který se kdysi dávno tyčil na Vyšehradě a cosi nesl či podpíral. Měl pravděpodobně okolo šesti metrů do výšky a vážil 2,5 tuny. Ovšem, kdo ho na Vyšehradě vztyčil a jak jej sem dostal, na to ani vědci odpověď nemají.

Luděk Sládek

1. 8. 1696 (320 let)

V Žamberku se narodil český katolický kněz **Prokop Diviš** (vlastním jménem Václav Divišek). Je znám především jako přírodovědec, který postavil první uzemněnýbleskosvod (hromosvod) v Čechách a autor mnoha vědeckých pojednání a spisů. Zemřel v klášteře v Louce 21. prosince 1765.

3. 8. 1556 (460 let)

Dle dobové kroniky dne 3. srpna 1556 v Praze i okolí **velké povětří a krupobití** bylo, které mimo jiných škod také škřídlíčný krov na klášteře Slovanském v Novém Městě pražském roztrhlo a dolů ostatek shodilo. Krupobití také mnoho vinic okolo Prahy potlouklo. Toho roku pro přílišnou vlhkost na některých vinicích u Prahy hroznové bradatí nalezni byli.

9. 8. 1791 (225 let)

Na žádost českých stavů nechal Leopold II. převézt **svatováclavskou korunu** z císařské pokladnice ve Vídni do Prahy, kde zůstala uložena v klenotnici nad svatováclavskou kaplí na Pražském hradě. Je chráněna sedmi zámky, k nimž má klíč sedm představitelů české státnosti.

10. 8. 1361 (655 let)

Císař Karel IV. dal stavět tzv. **Hladovou zeď** (nebo také Zubatou či Chlebovou) na petřínském vrchu v Praze z důvodu zesílení městského opevnění Pražského hradu a Malé Strany. Na stavbě našla obživu část městské chudiny a podle pověstí byla právě pomoc chudým účelem budování zdi. Hladomor však vypuknul až později.

12. 8. 1881 (135 let)

Vypukl **rozsáhlý požár** v budově již dostavěného Národního divadla v Praze (architektem byl J. Zítěk); v průběhu několika hodin byla budova téměř zničena. Katastrofa vyvolala celonárodní sbírku (Národ sobě), která během krátké doby vynesla přes milion zlatých. Opravy a dostavby budovy se ujal architekt Josef Schulz.

1471

(545 let)

Vladislav Jagellonský

22. 8. 1471

korunovace českým králem (jako Vladislav II.)

1611

(405 let)

Rudolf II.

11. 8. 1611

byl donucen podepsat abdiakační listinu

1756

(260 let)

Friedrich II. Veliký

29. 8. 1756

vpád do Saska, počátek sedmileté války

• CHARISMATICKÝ HUMANISTA (470 let)

Nakladatel, spisovatel, historik, filozof, překladatel, lexikograf, bohemista a vysokoškolský pedagog, to vše byl Daniel Adam z Velešlavína. Narodil se ve vážené měšťanské rodině v Praze 31. srpna 1546. Absolvoval studia na pražské univerzitě s titulem bakalář v roce 1568, o rok později mu byl udělen titul Mistra v letech 1569–76 zde přednášel historii.

Po sňatku s Annou, dcerou knihtiskaře Melantricha z Aventina, musel univerzitu opustit, protože se v té době na profesory vztahovala povinnost celibátu. Začal pracovat jako tiskař v tchánově tiskárně a v roce 1586 ji zdědil a dále vedl. Zasloužil se o vydání

Jan Vilímek: Daniel Adam z Velešlavína

mnoha významných českých děl, mimo jiné Bible kralické, která vyšla v šesti svazcích a čeština, do které byla přeložena, se stala vzorem pro tehdejší literární jazyk. Svoji činností tak ovlivnil českou literaturu a tzv. „veleslavinská čeština“ se stala

základem spisovného českého jazyka. Byl také prvním vydavatelem notových tisků, tiskl překlady filozofických nebo věročuných spisů, jako Rukověť a Samotné rozmlouvání duše od Aurelia Augustina nebo O řízení a opatrování božském od hugenota Jeana de l'Espine. Dále vydával hlavně naučnou literaturu, slovníky, jazykové učebnice. Podílel se na překladech, jazykových úpravách, psal předmluvy. Sám napsal relativně jediné původní dílo **Kalendář historický** z roku 1578 s údaji z domácí i zahraniční historie. Spolupracoval na kolektivním díle **Kroniky dvě o založení České země**, které upravil a napsal k němu předmluvu.

Poté co se stal Daniel Adam roku 1576 staroměstským měšťanem, získal od panovníka erb s přídomkem z Velešlavína. Štípený štít červeně a modře nesl stříbrného Pegasa, na přílbě s točenicí byla dvě orlí křídla v barvách štítu a mezi nimi stála zlatá šestihrotá hvězda. Tajný stoupenec Jednoty bratrské nepodceňoval také praktickou stránku svého povolání, byl velmi dobrým obchodníkem, vedle tiskárny vlastnil v Praze dva domy a koupil několik pozemků s vinicemi kolem Prahy. Za svého života se stal natolik uznávaným, že po jeho smrti 18. října 1599 přes třicet humanistických básníků složilo elegie na jeho počest.

Alice Braborcová

• KOMU PŘEKÁŽELI PŘEMYSLOVCI? (710 let)

Přes 400 let na českém trůně. Jejich moc sahala v době největší slávy od Baltského k Jaderskému moři. Ano, to byli Přemyslovci. Český panovnický rod, který však vymřel po meči poté, co byl 4. srpna 1306 nečekaně zavražděn jediný mužský potomek, král Václav III. (1289–1306). Okolnosti jeho smrti jsou dodnes nejasné a vyšetřování bylo spíše povrchní. Za vraha tak byl překotně označen muž ubitý strážemi.

V osudný den odpočíval teprve šestnáctiletý král po obědě v komnatě bývalého děkanství v Olomouci. Zrovna se chystal zakročit proti polskému povstání Ladislava Lokietka, někdy také Lokytek, který mu chtěl vzít polskou královskou korunu. Václav III.

Vyobrazení Václava III. ve Zbraslavské kronice

neměl ani dobrou pověst. Svůj život trávil pitkami a veselici s mladými dívkami než státnickými povinnostmi. To se mu také stalo nejspíš osudným. Motiv k zavraždění posledního Přemyslovce měli mnozí. Od Lokietka přes Habsburky až po českou, stále nespokojenou šlechtu. Vrah patrně uplatil stráž a spícího krále zavraždil třemi ranami dýkou, mříenými do srdce. V nastalém zmatku se mu podařilo zmizet. Strážemi dopadený a na místě zabitý muž se zkravenou dýkou, který nestihl ani promluvit, vrahem nejspíš nebyl. Naopak, podle mnohých historiků Václava nejspíš chránil a skutečného vraha dýkou dokonce zranil. Šlo-li tedy o svědka královraždy, bylo nasnadě jej rychle umlčet. Kdo ale Václavovu smrt zosnoval? Možná to byl právě Lokie-

etek, který tím ušetřil za válku o polskou korunu. Nebo Albrecht I. Habsburský, který chtěl na český trůn dostat své syny. Možná krále zabil některý z jeho „rozverných“ kumpánů, možná někdo za peníze odbojné šlechty. Jisté je, že vraždou Václava III. skončila éra Přemyslovců a na dveře klepou Lucemburkové.

Marcela Kohoutová

13. – 18. 8. 1501 (515 let)

Po nepetržitém pětidením dešti zatopila **povodeň**

Staroměstské náměstí v Praze až k Dlouhé ulici, zaplaveno bylo celé Podskalí a voda sahala asi 120 cm na Bradáče, podemlela dům pod Vyšehradem a mlýn na Malé Straně. Poškozen byl Karlův most, jehož oprava trvala až do 22. 6. 1503.

21. 8. – 14. 9. 1791 (225 let)

U příležitosti královské korunovace Leopolda II. se konala v pražském Klementinu **první průmyslová výstava v Evropě**. Expozice nazvaná Waarenkabinet měla dokumentovat soudobý rozvoj českých manufaktur. Moderní přístup organizátorů výstavy se stal předobrazem pozdějších vzorkových veletrhů.

22. 8. 1471 (545 let)

Korunovace Vladislava Jagellonského na českého krále Vladislava II. ve Svatovítském chrámu v Praze polskými biskupy. Vládl však jen Čechám; značnou část Moravy, Slezsko a obě Lužice si podržel Matyáš Korvín. Nastalo období tzv. dvojkraloví.

23. 8. 1866 (150 let)

V salonku pražského hotelu U modré hvězdy byla podepsána **mirová smlouva mezi Pruskem a Rakouskem** (ratifikována byla 30. 8.). Rakousko vyslovalo souhlas s rozpuštěním Německého spolku a zavázalo se nevmešovat do dalšího uspořádání Německa. Do konce září 1866 opustila pruská vojska habsburskou monarchii.

29. 8. 1526 (490 let)

V **bitvě u Moháče** porazilo osmanské vojsko v čele se sultánem Sulejmanem I. vojsko Ludvíka Jagellonského, jenž v bitvě přišel o život. Výsledek střetnutí předznamenal tureckou expanzi do Uher a smrti jagellonského krále se uvolnila cesta k českému a uherskému trůnu, čehož využili rakouští Habsburkové.

1806

(210 let)

zánik Svaté říše římské

6. 8. 1806

František II. se vzdal titulu římského císaře

1851

(165 let)

Alois Jirásek

* 23. 8. 1851

† 12. 3. 1930

český prozaik, dramatik a autor historických románů

1921

(95 let)

Zorka Janů

* 9. 7. 1921

† 24. 3. 1946

česká divadelní a filmová herečka, sestra Lídy Baarové

■ ROZHOVOR S MODERÁTOREM A MILOVNÍKEM CYKLISTIKY MICHALEM JANČAŘÍKEM

S pohledným moderátorem se můžeme setkávat prostřednictvím televizní obrazovky v pořadu TV Nova Počasí. Osobně pak při rozličných společenských akcích, které moderuje. Není tomu tak dlouho, co před vyprodaným Španělským sálem Pražského hradu uváděl Audienci Grand Cru Classé

Bordeaux, moderoval zahájení ME ve fotbale i křest knihy Jana Šmída Francie – Co v průvodci nenajdete. Krátce na to uspořádal křest jedné ze svých vlastních publikací o cykloturistice. Již deset let jej každoročně mohou vidat návštěvníci festivalu filmových a televizních komedií Novoměstský hrnc smíchu

v Novém Městě nad Metují, kam se rád vrací. Šťastný otec dvou dcer si udržuje nadhled a pozitivní přístup k životu, který mu pomáhá překonávat i složitá období spojená se závažnými zdravotními problémy, polycystózou ledvin. Je poměrně známo, že je jediným synem moderátora Petra Jančaříka, málokdo však ví, že je také nevlastním vnukem herce Jaroslava Marvana.

Jaké je moderování festivalu filmových a televizních komedií v porovnání s ostatními moderátorskými zkušenostmi?
Pro mě hodně specifické, protože to dělám již deset let, a když se tak ohlédnu, tak není jiná akce, která by pro mě měla takový význam, jako Novoměstský hrnc smíchu.

Za deset let jste zažil změnu pořadatele, několik patronů. Jak to ovlivnilo vás?

Všechno se vyvíjí, nikdo nemůže být někde věčně a já jsem rád, že přestože ty změny byly, tak jsem zůstal. Začínal jsem na pozvání Pavla Zedníčka, který byl tehdy patronem. Pořadatelem byl vždy Městský klub v Novém Městě nad Metují pod vedením Ilony Daňkové a Stáni Brendlové. Od roku 2016 je novým ředitelem Městského klubu Zdeněk Krákora, který dává festivalu nové impulsy. Kromě průběhu a vývoje festivalu jako takového můžete sledovat totéž u filmové tvorby. To je právě další dimenze toho, co

je neuvěřitelně cenná zkušenost. Vidět, co se za ten rok natočilo a udělat si přehled, mluvit s lidmi od filmu. S odstupem let mohu říct, že jsem čím dál tím skromnější a vděčný za každý slušný film.

Čím se filmař divákovi nejlépe zavděčí?

Těžko soudit. Souhrnně popsat českého diváka bych si nedovolil. S ohlédnutím na těch deset let bych ale řekl, že filmaři jdou českému divákovi čím dál víc na ruku. A taky je to vidět na filmech. Tvůrci dávají divákovi to, co chce mít, nebo co si myslí, že zabere. Je v tom hodně kalkulace. A rozhodně filmy nekomplikují přehnaně sofistikovaným humorem.

Nedávno jste pořádal křest v pořadí třetího cykloprůvodce Na kole jižní Moravou. Jak vznikla vaše láska k cyklistice?

To je celkem nepublikovatelný zážitek. (smích) Jako malý kluk jsem si půjčil tátovu skládačku – velké, těžké kolo uprostřed s mohutným šroubem, které mělo sjeté šlapky, takže mi z nich sjela noha a hrozně jsem si natloukl právě o ten šroub... Tu bolest jsem si pamatoval hodně dlouho. Chtělo to dost sebezapření zase na kolo sednout, z dnešního pohledu jsem moc rád, že jsem zase rychle začal jezdit, abych překonal trauma. Pak jsem postupně zjistil, že mě to baví. A takhle vznikla moje láska k cyklistice, nejoblíbenějšímu sportu u nás.

Podle čeho jste si vybíral své kmotry?

Chtěl jsem tam mít někoho z kamarádů vinařů, o kterých jsem tu knihu také psal. Pozval jsem Jardu Javornického z vinařství Spielberg. Vzal jsem zrovna jeho, protože si myslím, že je to jeden z největších srdcařů, co znám. Dělá víno na Kyjovsku, v oblasti ne tak turisticky propálené a tedy v o to složitějších podmínkách. Obnovil vinařství, které bylo v troskách, a já si ho nesmírně vážím za nezdolnost, s jakou se do obnovy pustil. Dále jsem pozval rodáka z Uherského Hradiště Juru Pavlicu, se kterým se známe už tak patnáct let, protože pořádám také koncerty ve Velké synagoze v Plzni a Hradišťan byl první, komu jsem tam koncert pořádal. Postupem času se z nás stali přátelé, čehož si považuji. Pak jsem si říkal, že by u toho měl být také někdo, kdo umí jezdit na kole, což já nejsem. ☺ A kdo je větší profesionál než šestinásobný paralympijský vítěz Jiří Ježek?

Měl jste tam také hejtmana Jihočeského kraje. Bylo to v souvislosti s publikacemi, které patřily k tomu kraji?

Jirku Zimolu jsem původně neměl v plánu, ohlásil se dva dny před akcí, že nakonec bude moci přijít, takže jsem z něj udělal čtvrtého „stínového“ kmotra. Poznali jsme se při natáčení Cyklotoulek a následovala spolupráce na cykloprůvodci Na kole Českou Kanadou. Aktuální cykloprůvodce Na kole jižní Moravou se dá pořídit takřka ve všech knihkupectvích a doufám, že lidi při jeho čtení pocítí stejnou radost, jakou jsem měl já, když jsem ho psal.

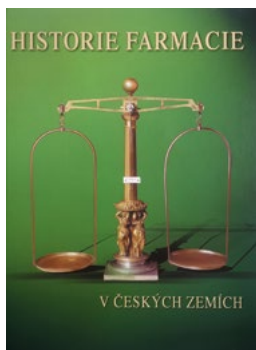
Děkuji za rozhovor.
Michaela Lejsková

● knižní tipy

■ HISTORIE FARMACIE V ČESKÝCH ZEMÍCH

Dagmar Broncová

Kniha provede čtenáře dějinami lékáren a farmaceutického průmyslu, ale i po lékárnických a farmaceutických muzeích a školách.

Čtenáři se dozví dějiny lékárenství od nejstarších dob po současnost, prvními krůčky drobných výrobců až po průmyslové velkozavody, Českým farmaceutickým muzeem, školstvím a vědou, kontrolou léčiv a vojenskou farmacií. Kniha také vzpomíná na některé významnější události ve vývoji naší farmacie a farmaceutického průmyslu i na některé badatele.

cena: 357 Kč

www.milpo.cz

■ MRKEV PRO VĚZNĚ

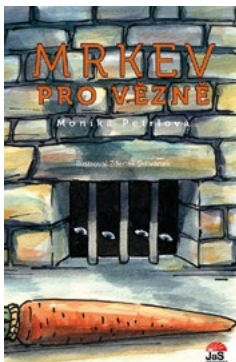
Monika Petrová

Po prvotině Hafní! a jiné povídky přichází autorka Monika Petrová s dalšími příběhy. Příběhy této mladé autorky osvěží, někdy pohladí, jindy šlehnou, v každém případě díky vtípku a velmi svěžímu stylu a skvělé čtou. Autorka opět dokazuje, že je výbornou pozorovatelkou okolního světa a že ze zdánlivě obyčejných situací umí vykresat neobvyklé závěry.

V knize budeme cestovat – v Alpách si zalýžujeme, poletíme z Afriky, sluníčko načerpáme na březích Jadrana, trochu budeme nakupovat v hypermarketu, setkáme se s aktéry časosběrného dokumentu, pochopíme, že nejsou rozvody jako rozvody, že patnáctiletá holka bez maminky to nemá vůbec snadné a že nevěrný muž může být i v dospělosti řádně ztrestán vlastním otcem jako malý kluk, také navštívíme jednu regionální redakci.

cena: 199 Kč

www.jas.cz

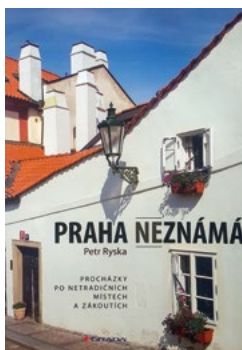

■ PRAHA NEZNÁMÁ

Procházky po netradičních místech a zákoutích

Petr Ryska

Projděte se po netradičních místech a zákoutích hlavního města. Společně s autorem objevíte zaslou slávu Barrandovských teras nebo zavítáte do „Zlaté uličky“ ve Stěžovickách, kde vás

nečekají davy turistů ani nemusíte platit vstupné. Uvitá vás malebný Nový Svět i chudinská kolonie Na Slatinách. Odpočinout si můžete v lázeňském letovisku v Klánovicích nebo v Bohnicích, které vás překvapí pestrostí památek a množstvím tajuplných míst. Krásnou přírodu navštívíte v Hostavicích a prohlédnete si také luxusní Ořechovku

nebo Starou Hostivař. Publikace plná zajímavých informací a fotografií vám poskytne cenné tipy při vašich toulkách Prahou. V knize jsou navíc i vycházky, které zatím Praha Neznámá nerealizovala a unikátní fotky dobových interiérů a exteriérů, které dnes již třeba ani neexistují. Samozřejmě nic není ponecháno náhodě, a tak jsou součástí jednotlivých kapitol i mapy, kde přesně se která zajímavost nachází.

cena: 399 Kč

www.grada.cz

■ OVEČKA SHAUN CESTUJE KOLEM SVĚTA

Blanka Hošková

Oblíbená filmová a seriálová hrdinka Ovečka Shaun se vrací ve druhém díle zábavné trilogie pro nejmenší, tentokrát pod

názvem Ovečka Shaun cestuje kolem světa. Jak titul knihy sám napovídá, s hlavní hrdinkou zažijí čtenáři velká cestovatelská dobrodružství a věřte, že s touto knížkou zapomenou děti i rodiče na nudu a opět si procvičí svůj bystrý zrak a postřeh. I nyní je hlavním úkolem dětí najít na každé dvojstraně tu jedinou Ovečku Shaun s kudrnatou chocholou. Kniha je plná veselých ilustrací.

cena: 179 Kč

www.presco.cz